

Godinom osnivanja Galerije Matice srpske smatra se 1847. godina kada je u Budimpešti u okrilju Matice srpske osnovan Muzej, iz čije umetničke zbirke je proistekla Galerija Matice srpske. Od samih početaka Galerija se bavi prikupljanjem, čuvanjem, proučavanjem, izlaganjem i interpretacijom umetničkih dela srpske kulturne baštine. Od 1958. godine preseljena je u današnju zgradu na Trgu galerija, gde svojom stalnom postavkom i povremenim izložbama, teži da bude mesto edukacije publike o razvoju umetničkih ideja, o umetnicima, delima i patronima u našoj sredini.

U godini obeležavanja svoga jubileja - 170 godina od osnivanja - Galerija Matice srpske završila je adaptaciju zgrade u kojoj se nalazi od 1958. godine, a koja od tada nije sveobuhvatno obnavljana. Nakon samo šest meseci, intenzivnog rada na rekonstrukciji fasade, Galerijski prostor je ponovo dostupan javnosti, a fasada je dobila svoje novo ruho i prvu dekorativnu rasvetu. Obnovom fasade krunisan je desetogodišnji rad na rekonstrukciji i modernizaciji zgrade i transformaciji ustanove. Istovremeno, prostor Galerije je, ugradnjom lifta na spoljnom stepeništu, postao dostupan osobama s invaliditetom, čime je upotpunjena prošlogodišnja ugradnja lifta za posetioce u unutrašnjosti zgrade. U prostoru ispred Galerije postavljene su i dve novoizlivene skulpture čime se iskoračilo ka publici i skulpturama u eksterijeru da se ukaže na umetničke vrednosti koje se čuvaju u zgradi. Istovremeno, to je prvi korak ka cilju koji Novi Sad, kao Evropska prestonica kulture 2021, teži: osvajanju Trga galerija i formiranju Parka skulptura u okviru zelene površine ispred Galerije. U želji da u godini jubileja kolekciju Galerije i njena dela približimo javnosti pokrenut je i program „170 godina, 170 naših priča, 170 Vaših dana“ u okviru kojeg se svakog dana publici predstavljaju kratke priče iz istorije Galerije, njene kolekcije i delatnosti.

Svi pomenuti radovi ostvarenje su višedecenijske ambicije o preobražavanju zgrade Galerije Matice srpske u mesto dostojno visokih umetničkih vrednosti njene kolekcije, koja je jedna od najvrednijih kolekcija srpske nacionalne umetnosti stvarane u periodu od XVI do XX veka. Sa oko 500 umetničkih dela izloženih u stalnoj postavci posetioci imaju priliku da steknu sliku o razvoju srpske umetnosti novijeg doba.

Paraleno sa stalnom postavkom, tokom cele godine, Galerija organizuje gostujuće izložbe. Ovakvi projekti rezultat su saradnje sa drugim muzejskim institucijama širom Srbije, ali i u inostranstvu. Mreža dobrih partnerskih odnosa sa inostranim muzejima omogućava Galeriji da domaćoj publici izlaže dela čuvenih stranih autora, ali i da promoviše svoja dela u značajnim evropskim centrima umetnosti i kulture. Uspešna realizacija izložbenih delatnosti dala je osnovu za produblivanje ove sardnje što je dovelo i do zajedničkog povezivanja radi učešća u evropskim projektima Kreativne Evrope. Ove godine Galerija sa Narodnom galerijom Slovenije, Umetničko-istorijskim muzejem u Beču i organizacijom ISES (Innovación Social

Emprendedores Sociales) iz Barselone, realizuje projekat Kreativne Evrope "HearMe. Bringing youth and museums together", edukativni program namenjen tinejdžima koji novim metodama rada pokušava da približi muzeje mladima.

Ove godine Galerija učestvuje i u globalnom projektu „Outings“, koji je kreirao francusko-korzikanski vizuelni umetnik Žilijen de Kazabjanka (Julien de Casabianca) kao umetnički projekat čiji je glavni cilj demokratizacija klasične umetnosti, kroz izradu murala inspirisanih umetničkim nasleđem.

U protekloj 2016. godini Galeriju je posetilo i u njenim programima učestvovalo 28.508 posetilaca, a prema dosadšnjem broju posetilaca, može se pretpostaviti da će taj broj na kraju 2017. godine biti i veći. Među posetiocima značajan broj publike čine turisti. Za razliku od domaće publike koja posećuje Galeriju u većem broju vikendima i prilikom propratnih programa izložbi, dolazak turista zastupljen je i tokom radnih dana. Kako je priliv stranih posetioca veći tokom letnjih meseci, naročito u vreme održavanja EXIT festivala, Galerija je osmislila poseban program na engleskom jeziku, namenjen stranim posetiocima „Take a break, feel the art“ na kome se kroz stručna tumačenja slika koja svedoče o istoriji zabave i slobodnog vremena, promovira srpska nacionalna umetnost i kulturna baština. Letnji period upotpunjen je i manifestacijom „Leto u vrtu galerija“, projekat Galerije Matice srpske i Spomen-zbirke Pavla Beljanskog, tokom koga publiku uz besplatan ulaz očekuju atraktivni programi s namerom da se ukaže na značaj svetske kulturne baštine i njenog očuvanja, u kontekstu istorijskih i kulturoloških okolnosti.

U službi delatnosti baštinjenja nacionalne umetnosti, Odeljenje za programe i prezentaciju unutar Galerije, posebnu pažnju usmerava oglašavanju putem javnih servisa, Interneta i društvenih mreža. Informacije o svim izložbenim, naučnim i kulturnim dešavanjima u okrilju Galerije prenose se sa najvećom ažurnošću, u skladu sa težnjama Galerije da svoju publiku učini aktivnim učesnicima njenog svakodnevnog života.

S namerom da se što više približi publici i izađe u susret potrebama savremenog čoveka, produženo je radno vreme tako da je Galerija otvorena za publiku svakog radnog dana, osim ponedeljkom, mada je poseta i tada moguća u slučaju najavljenih grupnih poseta. Prema dogovoru za najavljene grupne posete se obezbeđuje stručno tumačenje stalne postavke ili aktuelne izložbe na srpskom i engleskom jeziku.

U okviru muzejske prodavnice realizovana je nova serija suvenira: majice, šolje, termosi, kišobrani, ruksaci, torbe, magneti, blokovi, futrole za naočare i mobilne telefone s motivom skulpture Radmile Graovac Ženski akt, koja je postavljena ispred Galerije i izabrana za zaštitni znak ovogodišnje kampanje Živi, OŽivi, DOŽivi umetnost. Pored ovog motiva, na suvenirima su zastupljena i druga remek-dela iz kolekcije. U okviru kampanje započeta je i nova serija suvenira - linija modnih majica realizovanih u saradnji s novosadskim modnim brendom ZAGA. Poznate slike iz kolekcije Galerije Matice srpske oživele su autorskim intervencijama i upotpunjene natpisima na leđima. Postavljajući umetnička dela u savremeni društveni kontekst, dodali su umetničkom nasleđu začim aktuelnog trenutka i učinili ga atraktivnim za mladu publiku.

U okviru Muzejske prodavnice uvedena je mogućnost plaćanja platnim karticama, a Telekom Srbija uveo je besplatni bežični internet za posetioce u čitavom prostoru Galerije.

Sve pomenute aktivnosti u 2017. godini Galerije Matice srpske svedočanstvo su da se deluje u skladu sa savremenim trenutkom, da se javnosti i publici pruži ono što se od jedne od najstarijih i najbogatijih nacionalnih muzeja, očekuje.

Tekst i fotografija: Galerija Matice srpske